בס"ד

יום ג', כ"ג בניסן תשנ"ט (30 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ארבעה שמות נתייחדו לחג הבא שלנו לטובה:
חג האביב, חג התירות, חג המצות, וחג הפסח.
חג האביב: על שהוא בלשונות האביב
חג התירות: בחג זה יצאו אבותינו ממצרים לחירות ומשעבוד לגאולה.
חג המצות: על שום איסור אכילת חמץ בחג ומיוחד באכילת מצות בלילה.
חג הפסח: על שמו של הקרבן המיוחד שהקריבו על משפחה בישראל. הראשון והוא נקרא על שם הנס שפסח הקב"ה את בני ישראל בשעת מכת הבכורות.

בתורה, נזכר החג בלקיבוץ בשם חג המצות, ונילון בשפת חז"ל ובשפה המדוברת, התברסם שמו כ **פסח** בווקאל. אם המסכת התלמודית העוסקת בתכנו ובהלכותיו של החג נקראת מסכת "פסחים" ולא מסכת "מצות". מצוץ מעלים אנו טוב לשון הכתוב במקור?
(הסבר - כשטר "אני לדודי ודודי לי" [שיר השירים])
- לפי התלמוד, במסכת ברכות מופיע פסוק אחד בתפילין של הקב"ה: "ומי כעמך ישראל, גוי **אחד** בארץ". אמר הקב"ה לישראל: אתם עשיתם אותי מטיבה אחת בעולם, שהרי בתפילין שלכם כתוב: "שמע ישראל ה' אלוקינו, ה' אחד!" ואני אעשה אתכם מטיבה אחת בעולם, ובתפילין שלי, "ומי כעמך ישראל, גוי אחד בארץ".
כלומר, יחס של הבדלות, הפרכה ו"חוב בין ה' לעמו הנבחר.
כך הוא הדבר עם לקבי חג זה.
ה' ציווה קרבן לו "חג המצות", ושם לא בא לציין את שבחם של בני ישראל במצרים. הם השלכו את יהבם על מסירין ולא הכינו צידה לדרך כשהורה להם לפתע לנטוש את הכל ולצאת לדרך. הם בטחו בו באמונה כה רבה, עד שאפילו לא הספיק העיסה להחמיץ והם אפו מצות.
אנו מציינים, נקיים את הכלל: "הלך בר ולא ביך" - לשון נקבה בשפתינו את החג על-שם המצות, המצ"ינות באמונה, נקודת לכלות ושבח של אבותינו; ולשון נקרבו לחג בווקאל "חג הפסח" - להדגיש את מסרו של הבורא עמנו, שפסח ודילג על בתי אבותינו במצרים בשעת מכת בכורות.

מצות — שבחם של ישראל; **פסח** - שבחו של הקב"ה.

כניסת שבת: 17:37
יציאת השבת: 18:35

[הרב לאור - הגדות - הלכה למעשה.]

חג שמח, שבת שלום ויום נעים!